

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Alle OSCE's bestræbelser går jo ud på, at de valg, der skal afholdes, og som forhåbentlig stadig væk kan afholdes den 29. juni i år, bliver demokratiske valg, bliver frie og fair, og at de bliver et godt udtryk for, hvad den albanske befolkning mener i situationen. Derfor er det også klart, at alle grupper i den albanske befolkning må have mulighed for at deltage i disse valg. Der skal ikke være nogen strid om, at alle selvfølgelig bør have mulighed for at deltage i valgene.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2291

3) Til udenrigsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Hvilke initiativer kan Danmark og henholdsvis OSCE og EU ventes at tage for at fremme gennemførelsen af frie og retfærdige valg i Albanien med deltagelse af alle partier ud over afsendelsen af den internationale styrke, dvs. hvilke overvejelser der kan supplere denne?«

Villy Søvndal (SF):

Det er det sidste i rækken om Albanien. Det drejer sig om, at OSCE tidligere har deltaget i valg i Albanien, helt præcist i maj sidste år. Der var nogle valg, som jeg synes efterfølgende hverken har klædt OSCE eller nogen som helst andre. Det er formentlig de mest svindelagtige valg, der nogen sinde er afviklet i nyere europæisk historie, og jeg vil godt spørge: Hvilke overvejelser har ministeren gjort sig for at undgå, at OSCE igen kommer i en lignende situation, og om initiativerne? Det ser ud til, at Berisha i høj grad er den, der p.t. har taget initiativet. Overvejer udenrigsministeren nogle initiativer, der sikrer, at andre politiske kræfter i Albanien får lettere ved at spille deres politiske rolle?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg ved ikke, om det er de mest svindelagtige valg, der er blevet afholdt i nyere europæisk historie. Jeg skal afholde mig fra at sætte sådan en karakter på. Hvad vi ved, er, at valgene blev stærkt kritiseret netop af OSCE. Indsatsen, som OSCE nu øver i Albanien, er bl.a. forberedelse af kommende valg, og OSCE's Organisation for Demokratiske Institutioner, ODIHR, arbejder i Albanien i disse uger med henblik på at forberede frie og fair valg.

Målet må selvfølgelig være at få gennemført valg i Albanien, således at vi får et styre i Albanien, som er et fuldgodt udtryk for den albanske befolknings ønsker, og at man på det grundlag kan begynde at stabilisere den politiske udvikling i Albanien og genskabe tilliden til offentlige myndigheder.

Det er OSCE's opgave at stå for sådanne valg, og det er en opgave, som OSCE selvfølgelig med glæde tager på sig. Det forudsætter også, at alle de albanske politiske partier, også præsidentens, arbejder sammen med OSCE for at nå dette mål.

Villy Søvndal (SF):

Det er rigtigt, at valgene sidst blev kritiseret af OSCE, men det er vel også rigtigt, at de blev accepteret. Kan man ende i samme situation ved de her valg, der er højest tvivlsomme?

Når jeg siger det med den sikkerhed i stemmen, er det jo, fordi korrespondenter fra aviser, der overværede valgene, gættede på, at det i virkeligheden var socialistpartiet, der vandt valget. Bl.a. Ove Nyholm fra Jyllands-Posten, som i øvrigt bestemt ikke er socialist, gætter på, at det faktisk var udfaldet.

Kan vi få udenrigsministerens garanti for, at man undgår at komme i den samme situation, at man af hensyn til alligevel at få planen til at køre godkender et valg, der er meget flosset i kanten?

Det andet vedrører tidspunktet. Er det vigtigt for OSCE, at det under alle omstændigheder bliver et valg i slutningen af juni, også selv om det bliver et valg, hvorom bl.a. oppositionspartierne i Albanien siger, at det er et problem for dem, jo længere tid Berisha får lov til at trække både det albanske samfund og det internationale samfund rundt ved næsen? Er det vigtigt, at det bliver så hurtigt et valg?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg må sige, at det sidste spørgsmål får en drejning, hvor jeg har svært ved at følge med.

Man skal være klar over, at før der afholdes valg, har vi jo et parlament sammensat på basis af de gamle, tvivlsomme valg. For hver dag der går, hvor der ikke afholdes valg, er det jo det gamle parlament, der sidder, om jeg så må sige, og har den politiske magt. Derfor skal man ikke forestille sig, at det er nogen fordel for den demokratiske udvikling i Albanien, at man trækker tiden med hensyn til at afholde valg.

Det dilemma, som jeg synes man skal have for sig, er, at det parlament, der sidder i øjeblik-